

რედაქცია

გალავნის ბრუნველყოფით. ივ. მუსხისხის ხელგე-
ბი კლუბის ქვეშ.

ხელის-მომწარი

ქუთაისში, რედაქცია, ივ. მუსხისხის ხელგე-
ბი კლუბის ქვეშ.

„დროება“-ივერის ღარი

წელიწადში. 6 თვეს ღირს
დროება... 14 მან. . . 8 მან. . . 5 მან.
დროება... 9 მან. . . 5 მან. . . 3 მან.
ცხელი... 7 მან. . . 4 მან. . . 2 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-ღამე ორგაბათს გარდა

შანი განსაზღვრისა

ლილი ასობით ასობით...
ქუთაისში განსაზღვრისა...
ქუთაისში განსაზღვრისა...
ქუთაისში განსაზღვრისა...

ს ა გ ა ჯ რ ო ს ა ხ ლ ი

ქათა კ. და კოკოპებისა

გ მ ს კ მ ვ ვ ი

ამით აცხადებს, რომ მოკლე ხანში შემოხსენებულ ფირმით მბილისში
გაიხსნება კერძოდ და ნარდალ ჩაით ვაჭრობა, მალაფინის პროსპექტზე,
მირიზანოვის სახლებში, და ამით აცხადებენ საყოველთაო საცნობათ.

მაღაზიაში იქნება საუკეთესო ჩაი, ჩვენი ზედამხედველობის ქვეშ აწო-
ნილი საკუთარს უმთავრეს მაღაზიაში, მოსკოვში. (5-4)

ტელეგრაფები

პეტერბურლი, 29 აპრილს. გზისთვის
პორილოკში დაბეჭდილია, რომ პე-
ტერბურლის ზოლიდან მიაგნო ერთს
მძიმე დამნაშავეს, რომელიც უმთავ-
რესთაგანა მონაწილე ყოფილა ჩა-
მოდინების სელმწიფის მკვლელები-
სა. ხუთის დღის განმავლობაში
თვალ-ყური ეჭირა ამ გაცხე ზოლი-
ცას და ბოლოს, როდესაც ნამდვი-
ლად დაწმენდნენ, რომ ის იყო ერ-
თი ამხანაგთაგანა ხსენებულ ზოლი-
ტიკურ დამნაშავეთა და როდესაც პე-
ტერბურის სასამართლომ მიაგნო, ქალაქ-
მთავრის ბრძანებით, გუშინ დილის
4 საათზე დაატყდა; მკვლ მოხდა
აღარ შეიძლება, რადგან შეიძლე-
ბოდა გავლა, რომ ზოლიდან თვალ-

ყურს ადევნებდა იმას, და დამალუ-
ლიყო. დამნაშავე 29 წლისაა. მოგ-
როვილის ცნობებიდან აღმოჩნდა, რომ
ის ყოფილა უმთავრესი მონაწილე
შეტყველვის სადგვის ქუჩის ქვეშ თხრი-
ლის გაყვანაში. იმის დასაცუსადებლად
გაგზავნილი იყვნენ ქალაქ-მთავრის
აფიცვანი და რამდენიმე ზოლიდან
მხსელები. იმას ეძინა და რა გადვი-
ძეს, ვერ გაიგო—თუ ვინ იყო იმის
სადგომში და რასთვის მისულებიყვნენ.
როდესაც ზოლიდან აფიცვანა უთხრა,
რომ თქვენი სადგომის გასახსრეკად
მოველია, უხასუნს: მოსამსახურე
კაცმა უნდა განხიზგოს. აფიცვანა
უთხრა, რომ მე ზოლიდან მხსელები
ვარ. დამნაშავემ სთქვა ამასე, რომ
გახსრეკის დროს, განხიზგო, იმის უწყ-
ების დეპუტატი უნდა დაესწროს. ამ
გაგნის სადგომში იდგა და ამისა

მცირე-წლოვანის შვილით; ესენიც და-
ჭერილი არიან. დატყდადებული ზო-
ლიდან იცნეს. ის უნახავი, სე-
მიონოვის შეიძინეს იმ დროს, რა-
დესაც 1 მარტის საქმის მოქმედით
აღმოჩნდნენ; უმთავრესი მხსელებად
მდგარა იმ ფიცრულზე, სადაც მარ-
ტო ზოლიდან, ზოლიდან აფიც-
ვანი და კარნესონდენტი იდგნენ
და გარეშე შერთ არ უშეგებდნენ.
დღეს მარტოვის მინდორზე იყო
მისის ზარადი ჯარისა, რომელსედაც
სელმწიფე იმპერატორი და იმპე-
რატრიცა დაესწრნენ.
პეტერბურლი, 29 აპრილს. „მმარ-
თებლობის მოამბეში“ დაბეჭდილია
გუგის დენებალ - დუბონტორის
დრენტელის ტელეგრაფის, რომ ფას-
ტოგოს და კუმენის სტანციებზე
სრული მშვიდობიანობა და წესი და-
ამყარა ჯარმა. ქ. ვასილკოვის მცხოვ-
რებლები თავს დაესვენებენ ებრაელებსა
და ამის გამო იქ ჯარები არის გაგ-
ზავნილი. ამ ვარაივე უწყისობა
(ებრაელების წმა და გაგნაგვა) მოხ-
და აგრეთვე კონტრაბანდის ახსნის
მისწრაფი.
ქალაქის კრანსთარსკის გადმწვართ
დროებითი სადგომები აღმოუჩინეს
და საწინააღმდეგო მძლეობა. სულ ამ ქა-
ლაქში 330 შენობა გადმწვართ; გა-

დამწვარი უმთავრესი ქონება ნახევარ მი-
ლიონად არის დაფარებული. ერთი ნა-
წილი საქონლისა ერთ მილიონ-ნახევ-
რად ყოფილა სასადგომო სასოგა-
დობაში (სტანსში) შეტანილი. სულ
სასოგადო ზარადი რვა მილიონ მა-
ნეთად იცნეს.
სოჭი, 29 აპრილს. გუშინ ბოლ-
გარიის მთავრის სასახლის წინ მოგ-
როვდა ხალხი და თანაგრძობა განუც-
ხდა მთავრს, რომელიც სამჯერ ეჩ-
გნა ხალხს და მადლობა გამოუცხადა
ამ თანაგრძობისათვის. მიტროპო-
ლიტმა სთხოვა მთავრობას, უარი
არა სთქვას ბოლგარიის მთავრობა-
ზე და ბოლგარიის არ მიაცვინოს.
სად არის მებრკლები უფლი?
თავ-და პიდელოთ, როცა საადგილ-
მამულო ბანკის დაფუძნებაზე ლაპა-
რაკი ატყდა, მბილისისა და ქუთაის-
ის თავდაზნაურობა სინარულით
მიეგება. შევლამ იფიქრა: ეხლა ეშვე-
ლა ჩვენ შეილებს, ბანკი ხელს მოგ-
ვიწყობს და შეგვაძლებს მათ გა-
მოზღას. ამ საწადართო ჰაზრით
აგულისხმებულმა საზოგადოებამ, მარ-
თლა, დაარსა ბანკი და ამ ბანკმა
ამ ოთხ-ხუთ წელიწადში კიდევ დაა-
ჩინა კვალი: მბილისში და ქუთაისში

„დროების“ ფელტონი, 1 მისი.

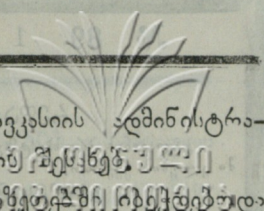
მართაური აგებები

ქუთაისის ბანკის დამფუძნებელთ
გზება. — შარტიები და შარტიობა: —
სახანკო კრებების კარგი და ცუდი
ზედ-მოქმედება. — ბანკის მმართვე-
ლობის წამაგირები. — სასელმწიფო
რჩევის წამაგირი პეტროპოლისში,
თფილისის ბანკის თავმჯდომარის
წამაგირი თფილისში და ამერთა
ბანკის თავმჯდომარის წამაგირი ქუ-
თაისში. — საზოგადო საქონლების
თვის დანიშნული იუული. — შარტი-
ებს აქ შეუძლიანთ კარგის მსრბათ
თავი იხიან. — ზედამხედველი
ტექნისაგან იუულების განწილება. —
ბანკის საკითხავი. — შინისუფალი. —
სტროია გვიანდა, გვიანდა! — კომპი-
ბროსის ურეკისა. — იმერეთის დარ
ბასიელ თავდა-ზნაურობისადმი.

ესწრონ და ცხარე მონაწილეობა მი-
იღონ თავიანთ ბანკის ჩვეულებრივ
წლიურს საზოგადო კრებაზედ.
საქართველოში ვინ არ იცის თუ
რა დიდის ამბებითა და უჩვეულებრივო
ფაქტ-ფაქტით ხდება ყოველთვის ჩვე-
ულებრივი კრება იმერეთის ბანკის
დამფუძნებელთა, მეტადრე იმისთანა
კრებისა, როდესაც უნდა აირჩიონ
ბანკის გამგეობის თავმჯდომარე! მქესას
შვიდასი მეკენ ქვე სხდომების განხიზ-
გირველ დღიდანვე ესწრება კრებაზე
და იმ დღეს კი, როცა გამგეობის
ამორჩევა ეს რიცხვი, უცერად ერთი
ორად იზდება.
მრცელი დარბაზები ხარაზიშვილის
შენობისა ვერ იცევი მარტო მეკენ-
ტივაც. სანამ კრება გრძელდება, ყვე-
ლა სასტუმროები და სამიკიტნოები
გატყნობილია ბანკის დამფუძნებელთა
ვად-ზნაურთაგან, ყველა დუქნები და
მაღაზიები გაჩაღებულია დაკრობით,
თეატრალური წარმოდგენანი და კონ-
ცერტები მუდამ დღე იმართება, ქა-
ლაქის ბაღში არის ერთი განმობ-
გამოხმობა, ბას-ჩურჩული და დი-
ლომატიური საუბარი გროვა-გროვად
შეკრებილ კენჭოსანთა; არას ერთი
გადაბირ-გადმობირება მეკენტივთა ერთი
დასილამ მგორეში, თავ-თავისი კანდი-

ლატის ქება-დიდება და მოწინააღმდე-
გისი მიწასთან გაწორება.
მს ხომ ბაღში... მხლა კერძო სახ-
ლობებსაც მიხედვით: ბაბუებიდან
დაწყებული ტუჩებზე რძე შეუშრო-
ბელ შეილის - შეილებამდე ყველას
ენაზე ადგიათ ბანკი, მისი საქმე, გამ-
გეობის თავმჯდომარის და დირექტო-
რის ამორჩევა და საზოგადო საქონლე-
ბათათვის დანიშნული ფულის განა-
წილება. მართის სიტყვით ვინმე ქართ-
ლელი ანუ კახელი სტუმრად რომ
ჩამოვიდეს ამ დროს ქუთაისს, აღტა-
ცივით იტყვის:
— „ბი საქართველოს ბედნიერი
მხარე, სადაც საზოგადოებრივი ცხოვ-
რება სდულს და გაუადულსო!“
ჩვენ კი, რომელთა, ვიცით რა არის
ნამდვილი სარჩული შემოხსენებულის
მოძრაობის ზედა-პირისა, ამას ვერ
ვიტყვით. მერ ვიტყვით იმიტომ, რომ
ეს იქნებოდა ჭარის დაძაღვა. — რა
კირზე ლაპარაკობთ? იქნება გეკითხოს
პატრიცეზულმა მკითხველმა, და ი
ამის პასუხი ვინდა აქ ესტყვით ზე-
მოხსენებულ კრებების ცუდს და კარგს
თვისებებზე, რამდენადაც წერილის
სიგრცე ნებას გვაძლევს.
„ზოგჯერ თქმა ჯობს არა თქმასა,
ზოგჯერ თქმითაც დაშვებისო“ —

უთქვამს ჩვენს დიდ პოეტს და ჩვენც
ამ შემთხვევაში ასე გავირჯებით.
ქურადლებას გთხოვთ, მკითხველო!
მეატრის შემდეგ, რომელმაც უკვე
ღრმა ძილით განისვენა ქუთაისში,
შემოხსენებულის ბანკი არის ერთად-
ერთი საზოგადო დაწესებულება, სა-
დაც სუფიფს ქართული ენა, სადაც
შეუძლია ქართველ ახალ-გაზღობას
და ინტელიგენციას ერთად შეკრ-
ბეს, თავისი აზრი განუხიაროს საზო-
გადოებას და თვით შეიმცნოს საზო-
გადოების შეხედულობა იმისთანა
უაღრესს საგანზედ, როგორც არის
ჩვენი ქვეყნის ეკონომიური მდგომა-
რება საზოგადოდ და ქუთაისის საზ-
ნაურთა ბანკის საქმე კერძოდ. აქ
ჩვენსა საერო საქმეზედ ბასს და მისს
განსჯას საზოგადოება, აქ სწავლულო-
ბუნ ქართულ ენას ჩვენი სეროთუკან ე-
ბი, აქ ჩვენსავე ცოცხ-ცოცხათა და
თან-და-თან კაცის თავდაგარვისობით
და ჭკუა-ცოდნით დაფასებას, და არა
გვარის შეილობითა და ჩინ-ორდენ-
ბით.
ამით თავდება კარგი მხარე საბა-
კო კრებითა აქ ითქმების ის სამ-
წუხარო სტოპ, მაშინ! — რომლის
შედეგ იწყება გულის მომწყველი
ზედ-მოქმედება საზოგადოებაზე სათაე-

გამართა საზნაურო სკოლები და მიეცა შემწეობა, როგორც სხვა და სხვა სასწავლებელთ და კეთილ-მომქმედ საზოგადოებას, ისე კერძოთაც ბევრ ყმაწვილ-კაცებს... ამ გვარათ თავდა-აზნაურობამ ბანკის დაფუძნებით შეუ-ნახა მომავალ მოდემას თავისი ხვედ-რი საუნჯე.

სამეგრელოს თავდა-აზნაურობამ ამასაც გადაამტა. იმან, გარდა ამ ბანკის ფულისა, გადადგა კიდევ ორი პროცენტი საგლეხო ფულებიდან სა-კუთრივ სამეგრელოს სკოლებისთვის. ამ ორი პროცენტით, სულ რომ ცო-ტა ესთქვათ, სამოცი-ათასი მანეთი მანც უნდა შემდგარიყო.

ამ დღიდან, რაც ხაზინაში დაარჩი-ნეს ეს ფული, ათ წელიწადზე მეტი გავიდა, მაგრამ, სამწუხაროთ, დღემ-დის არც ერთს სამეგრელოს თავდა-აზნაურობა არ იცის—სად არის ეს ფული, ან ვის რას უკეთებს, ან რამდენია თავნიან—სარგებლიანათ.

ამბობენ, ზოგი დახარჯესო, ზოგი შოთის სკოლას ნმარდებო, ზოგი ქალების გიმნაზიაზე იხარჯებო; მაგ-რამ წამდელი კი არაფერ იცის...

ჩვენი თავდა-აზნაურობა ისეთი მდიდარი არ არის, რომ ამდენი ფუ-ლი ასე უძებრათ დასტოვოს, და, თუ გინდ ძალიან მდიდარიც იყოს, საზო-გადოების ქონებას საზოგადო თავალ-ყური ეჭირება. ეს ფული, რამდენიც უნდა იყვეს და სადაც უნდა იქნეს, თავდა-აზნაურობის საკუთრებაა და ერთი კაპეიციც არ უნდა დაიხარჯოს ამ ფულიდან პატრონის, ესე იგი სამეგრელოს თავდა-აზნაურობის დაუ-კითხველათ. რომ სხვაგან არის შენა-ხული და ჩვენ ნაცნობ პირებს არ აბარიათ ეს ფული, სამეგრელოს თავ-და-აზნაურობას ეს დაეიწყებია.

მჯდომარე კანდიდატების, ესრედ წო-დებულ „პარტიობისა“ (დასობისა)... სიტყვები „პარტია“ და „პარტიო-ბა“ ჩვენს მხარეში გადაქცეულია „შურისა“ და „შურის-ძიების“ სინო-ნიმებად.—რატომოა? იკითხავთ. იმი-ტომ, ჩემო ბატონო, რომ ყოველს საზოგადო საქმეში, რომელსაც განა-გებებს ზოგადი კრება, პარტიები, ე. ი. დასები, მაშინ შეადგენ აუცილებელ-სა და კეთილ-ნაყოფიერს მოვლენასა, როცა თითო მათგანს აქვს საკუთარი პროგრამა და დედა-აზრი, მტკიცედ გამოჯდარი დასი წვერთა ძვალ-რბილ-ში, რომლითაც, ადვილად შეიძლება, მოწინააღმდეგე დასს ვერ ეთანხმე-ბოდეს, მაგრამ ზოგადი საგანი კი (მიზანი) დანაზრენებთან ერთად უნდა ჰქონდეს. თუ კი პარტიებს აკლიათ ეს ერთად-ერთი თვისება, განმარტ-ლებელი მათის არსებობისა, მაშინ ვაი იმ საქმეს, რომელიც ამისთანა დასების ხელშია, ვაგლახი ამ რიგს დასსობას!

ჩვენ-და-სამწუხაროდ და სავალა-ლოდ, ჩვენს პარტიებს აკლია ეს გან-მარკურებელი თვისება, თუმცა სხვა ყველაფერი უხვად აქვს: ენა-მჭვე-რობა და ხერხი, გაბედულობა და სიმხნე, მაგრამ, საუბედუროდ, ეს

მაგრამ ყველამ ვიცით, რომ რამ-დენიმე ათი-ათასი მანეთი სამეგრე-ლოს ფული არის მიბარებული ხაზი-ნაში და ამასთან ისიც ვიცით, რომ ისეთი საქროება სწავლა-განათლე-ბისა, როგორიც ჩვენშია, სხვაგან არ არის.

დღემდის, რალაც საოცარ თავ-მინე-ბებით, ჩვენ არამც თუ არ მოეხმა-რეთ ეს ფული ჩვენ შეილებს, არა-მედ არც კი მოგიკითხეთ—თუ სად არის? მხლა მანც უნდა შევიტყუოთ ამ ფულის გარემოება და შემდგომი მანც ჩვენის ცნობით და გაგებით გამოვიყენოთ იმაში, რისთვისაც შე-წირული გექონდა.

ადვილათ შეიძლება, რომ ამ ფუ-ლით საკუთარი საზნაურო სკოლა გამოართოთ შუაგულ სამეგრელოში, როგორც გამართეს საკუთარი სკო-ლა ლეჩხუმის თავდა-აზნაურობამ, რომელთაც გრაფ-ლევაშოვმა გამოუტანა ლეჩხუმის ხვედრი ფული, ამ ორი პროცენტისგან შემდგარი.

ამისთვის საქროა ვისარგებლოთ ამ შემთხვევით, როცა სამეგრელოს თავდა-აზნაურობა, მუთათის ბანკის წვერთა ყრილობისა-გამო, შეკრებუ-ლია ქ. მუთათისში და გამოვიჩიოთ ჩვენ შორის ისეთი კაცები, რომ-ლებმაც შეგვიტყონ:

- ა) რამდენი ფული შედგა სამეგ-რელოს თავდა-აზნაურობის დატო-ვებულის ორი პროცენტისგან და რამდენი სარგებელი შეხვდა დღემდის ამ ფულს?
- ბ) მისი განკარგულებით, რამდენი რაში დახარჯულა ამ ფულიდამ?
- გ) სად არის ახლა ეს ფული?
- დ) ამ ამორჩეულ პირებს უნდა სა-ზოგადოებამ მისცეს მინდობილება, რომ ჰქონდეს ნება საზოგადოების

უკანასკნელი უპირველოდ ვნების მეტს თითქმის ვერაფერს მოიტანს...

მლონდ თავისი კანდიდატი კი აირჩიონ და სხვაფრივ მთელი ბანკის საქმე წყალმა წაიღოს, გინდ მიწყერ-მა, მათთვის სულ ერთია...

იმისთანა უადრესს საქმის აღძვრას და დასრულებას, როგორცაა, მავა-ლითად, ბანკის მოვალეთა მიწა-წყლის გაუსყიდველობა, ვინ მიაქცევს ყუ-რადლებას, როდესაც თითქმის არაფერ, ორიოდეს გარდა, ხმას არ იღებს ბან-კის მმართველობის უშველებელ ჯა-მაგირების შემცირებაზე და საზო-გადო საქროებათათვის დანიშნულ ფულების სათანადოდ განაწილება-ზე.

„ახლა რომ ერთჯერ დანიშნული ჯამაგირი შევეუძვიროთ ჩვენგან ამორ-ჩეულ კაცებს, განა სირცხვილი არ იქნებაო?“ ამბობს ერთი წილი მე-კენჭეთა; „რა დიდი ჯამაგირები აქვთ მანცა-და-მანც, ყოველს შრომას შესაფერი(!) დაჯილდოვება უნდაო“— უშვერად გაიძახიან მეორენი. პირ-ველთა უნდა მოვასწნოთ, რომ შეც-დომის გასწორება არასოდეს არ არის გვიან, რომ გასწორება ყოველთვის პატრეს ჰდებს გამსწორებელთა. მეო-რეებს კი თვალთ-საჩინო ფაქტებსზე

სახელით წარსდგენ მთავრობის წინა-შე და იქონიონ ყოველ-გვარი საქი-რო მსვლელობა ამ საგანზე.

ეს გამოჩეული კაცები ყოველსა-ვე შემოთქმულ ცნობას შეპკრებენ და წარუდგენენ მომავალი წლის კრებას, და სამეგრელოს თავდა-აზნა-ურობა მაშინ დაბოლოებითად გადა-წყვეტს—თუ როგორ უნდა იქნას მოხმარებული ეს ფული...

შეკველია, წრევედელს ბანკის ყრილობაში დაესწრებიან სენაკის და ზუგდიდის უფლის არმლები და ეს მარშლები, თანხმად თავდა-აზნაურო-ბის სურვილისა, თითონვე იკისრებენ ამ საქმის სისრულეში მოყვანას, რად-განაც ეს პირ-და-პირი მათი მოვალე-ობა არის.

სამეგრელოს თავდა-აზნაურობას შეუძლია სადმე ცალკე შენობაში, ან იმავე ბანკში მოიყაროს თავი და შეადგინოს ამ საგანზე პროტოკოლი და ვექალობა.

ამ საგანზე განსაკუთრებითს კრე-ბას, რა საკვირველია, კანონიერი ხასიათი მიეცემა.

მკვლედი.
ახალი ამბები.

ტელეგრაფმა მოგვიტანა ჩვენის მხრისათვის ფრიად საყურადღებო ამ-ბავი, რომ დიდი მთავარი მიხელ ნი-კოლოზის-ძე სტოვებს ძავეკასიის ნა-მესტნიკის თანამდებობასა და სახელ-მწიფო რჩევის თავმჯდომარედ დაი-ნიშნებაო.

ამ ჩვენთვის ერთობ მძიმე საგანზე ჩვენ შემდგომი მოვილაპარაკებთ და ახლა კი მოვიხსენებთ მხოლოდ იმ ხმებს, რომელიც რუსულ გაზეთებ-

მიეუთითებთ. ავილოთ მაგალითად გამგეობის თავმჯდომარის ჯამაგირი, რომელიც სარგებლიანად (%) 7,000 მანეთამდე მიღწევს. მამედეთ და იტყვიოთ, რომ ეს ჯამაგირი დიდი არ არისო? მაშ მისმინეთ: სახელმწიფო რჩევის წვერს ნამინისტრალს საბუ-როდს 6,000 მანეთი აქვს ჯამაგირად პეტერბურღში, სადაც ცხოვრება ერ-თი-ორად მანც უფრო ძვირია, ვიდ-რე მუთათისს, მტადრე სახელმწიფო რჩევის წვერისათვის, რომელიც, ამბო-ბენ, მუთათისს ბანკის გამ. თავმჯდო-მარეზე უკეთესად ქე-უნდა ცხოვრე-დესო... ახლა რას იტყვიოთ? მაგრამ მომითმინეთ, ერთი რამ კიდევ უნდა მოგახსენოთ: თიფლისის ბანკის თავ-მჯდომარეს სამი ათასი მან. აქვს ჯა-მაგირად თიფლისში, სადაც ცხოვრე-ბა უფრო ძვირად ჯდება, ვიდრე მუ-თათისში, და ამ ჯამაგირსაც კი აყედ-რიან. (იხილეთ „დროების“ № 85).

ასე, ჩემო ბატონებო: პეტერ-ბურღში სახელმწიფო რჩევის წვერს 6,000 მან. ჯამაგირი და მუთათისში ბანკის მამგეობის თავმჯდომარეს— 7,000 მან. თიფლისში თავდა-აზ-ნაურთ ბანკის თავმჯდომარეს 3,000 მანეთი იმავე შრომისათვის, რომლის-თვისაც მუთათისში იმ რიგივე ბანკისა

ში იბეჭდება ძავეკასიის ადმინისტრა-ციის ცვლილებები [შეწყნებულად]

ზოგიერთს შეეწყნებულა ამას წინათ, რომ მთელი ძავეკასია ორ სადენერალ-ლუბერნატოროდ იქ-ნება გაყოფილიო; იქითა მხარეში (თიფლისში) ცალკე ლენერალ-ლუ-ბერნატორი იქნება დანიშნული და აქეთა მხარეში (სტავრაპოლში) ცალკეო.

ახლა ესევე გაზეთები ამტკიცებენ, რომ ძავეკასიაში ნამესტნიკობა მოის-პობა და მთელი ძავეკასია ერთს სა-დენერალ-ლუბერნატოროს შეადგენ-სო.

შესახებ მთავარ-მმართველის თანა-მდებობისა ზოგიერთი გაზეთები ამ-ბობენ, ამ თანამდებობაზე ინიშნებაო ძილიუტინი (ახლანდელი სამხედრო მინისტრი), სხვები გრაფ ლორის-მე-ლიქოვს ასახელებენ, გრაფ იგნატი-ვეს, თ. მირსკის, თ. დანდუკოვ-კარ-საკოვს, დ. მ. მლადიმირ პლექანდ-რეს-ძეს და სხვ.

მაგრამ წამდელი ამბავი ჯერ არა-ვინ იცის.

* * *
* * *

ძავეკასიის ადმინისტრაციამ ათი-ათა-სი თუმანი სიხოვა უმალღესს მთავ-რობას კალის ვასაწყვეტად.

* * *
* * *

ჩვენ შევიტყუოთ, რომ მირზოვეი ახალ აბანოს აკეთებს, რომელიც ისეთ ნაირად იქნება მოწყობილიო, რომ ყველა ახლანდელ ჩვენ აბანო-ებს ემჯობინება სისუფთავით და მო-თავსებულებით და აგრეთვე ყველაზე უფრო დიდიც იქნებაო. შენობა აბა-ნოსი მუთათისს წითელი ქვითა და ბოლინიისის ქვით იქნება აგებული. შიგ მარმარილოს აუზები და სხვ.

* * *

და იმ ნაირივე თანამდებობის მქონე იღება 7,000 მანეთს! რას ბრძანებთ, ბატონებო, ამაზე?

მრთი მიხვებთაგანი, რომელიც დიდს ვუას აძლევს ჩვენს ბანკს, ის გახლავს, რომ ყოველ-წლობით რამოდენიმე ათასი მანეთი არის მისის სალი მოგე-ბიდან გადადებული საზოგადო საქი-როებათათვის. აი ამ ფულების განა-წილებაზე სჯას შეუძლია ჩინებული ასპარეზობა გაუწიოს ჩვენს დასებსა და მის წინამძღვრებს, თუ კი იმათ გული შესტკივთ სამშობლოსათვის და სურთ მოამზადონ საზოგადოება მომავალ საუკეთესო ცხოვრებისა-თვის...

მაგრამ სად ჩვენებური „პარტიობა“ და სად სამშობლოსთვის ზრუნვა? მს ხომ პატრიოტობა, მამულის სიყვა-რული იქნებოდა და, ვინ არ უწყით, რომ საქართველოს სოლომონ მსა-ჯულის შემდგე წამდელი და ღირ-სეული პატრიოტი ჯერ არ ზმანე-ბია...

ჩვენი გაზეთის № 84-ში მკითხვე-ლი წაიკითხავდა როგორ უპირებენ განაწილებას ზედამხედველი პომიტე-ტი და მამგეობა იმ თვრამეტ ათასს მანეთს, რომელიც წრეულს დარჩა ბანკს საზოგ. საქროებათათვის. ისე

ჩვენი პათონის მონასტრის საქმე ჯერ კიდევ არ გათავებულა, ჯერ კიდევ არ გადაწყვეტილა, რომ რაც პათონის მთის მონასტრებს ძველად ში მამულები აქვს, ამ მამულების შემოსავალი ბერძენების მონასტრებს ჩამოაკლონ და იქაურ ქართველთ (წმ. იოანეს) მონასტრს გარდასცენ, რომელშიაც ქართველ ბერები სცხოვრებენ.

ჩვენ შევიტყუეთ ახლა, რომ ძველად სიის ნამესტნიკის მთავარ სამმართველოს შესამე ჯერ გაუგზავნია ქალაქი რუსეთის სტამბოლელ ელჩის ბ. ნოვიკოვისათვის, ამ საგნის შესახებ და უთხოვინა ამისათვის მსმალის მთავრობის წინაშე შეამდგომლობა, რომ ეს საქმე საბოლოოვით და სამართლიანად იქნეს გადაწყვეტილი.

რაჭილამ გვწერენ, რომ ერთ იქაურ მღვდელისათვის გლეხებს შეურაცყოფა მიუყენებიათ, უცემიათ ისეთ-ნაირად, რომ, ამბობენ, აღარ მორჩება. მიზეზს ჩვენი კორკისპირა დენტი იწერება იმას, რომ ამ მღვდლისგან ერთობ შეწუხებული იყვნენ გლეხები, რომელთაც რამდენჯერმე იჩივლეს მღვდელ-მთავართან, მაგრამ იმან არავითარი ყურადღება არ მიაქცია და ბოლოს იძულებული იყვნენ თვითონვე, ასე უწესოთ, გაესამართლებინათ.

იმერეთიდან გვაცნობენ, რომ შვედ-იმერეთის სოფ. ჯოლევი რაღაც ავთიყოფობა განდევნა, რომლის ნიშნები არის: ჯერ გააცივებს, მერე სიციხეში ჩაადებს და მერე ან მესამე დღეს ადამიანი გაშავდება და კიდევ კვდება.

წერილ-წერილად გაუწილებიათ დალოცვილებს ეს ფული, ისე მოდებიან ყველაფერს, რაც კი ცოტადნად მანაც სასარგებლოდ დაუწახვს, რომ დაბეჯითებით შეგვიძლიან ვთქვათ— ნამდვილი სარგებლობა, რომელსაც თუ სადმე სამართალია ბანკილამ უნდა ველოდეთ, ამ გვარად ფულის განაწილებისგან არა გამოვიარა. მკმულა: „ორი კურდღლის უკან მდევნელი ვერც ერთს ვერ დაიჭერს“. ჩვენი ბანკის მოწინარებს კი შვიდი კურდღლის დაჭერა ერთსა-და-იმავდროს მოუწურობიათ...

ბერძენს, ცხრამეტე ამ თვისას, აკაკიმ წაგვიკითხა აქ თავის ჩინებული საკითხავის (ლექცია) პირველი ნახევარი „მეფის ტყაოსანზე“ (მერე 29 აპრილს წაიკითხა). ხარაზოვის თეატრის დარბაზი თითქმის ვერ იტევდა მაყურებლებს და კედლები კინაღამ გაქედნენ ალტაცებაში მოსულ დამსწრეთა ტაშის კერის და ბრაფოსაგან.

საკითხავის პირველ ნახევრით ნიჭიერმა პოეტ-ლიტერატორმა მრავალგზის გვაცინა ტირილით, გვაცინა იმ ნაირი სიცილით, რომელიც სამართლიანად ჩათვლება სატირის საუკეთესო სხარტულად და უფრო

მთხი სული მოკვდა ჯერ ამ უცნაურის ავთიყოფობით და თუ მთავრობამ ყურადღება არ მიაქცია, შეიძლება გავრცელდეს და ბევრი ხალხი იმსხვერპლდეს.

დღეს, პირველს მაისს, გამოვიდა და დაურიგდა ხელის-მომწერლებს მესუთე (მაისის) წიგნი „მეფისა“.

შინაარსი: I მუშა-ქალი, პოემა ტარას შეფინკოსი, თარგმანი ნ. ლ-ისა. —II გვეფილის მოძღვარი (დასასრული). —III გაუბედავი სიყვარული (ლექცია) აკაკისა. —IV მოკლე განხილვა სლავიანების ეროვნებათა აღმშენებლისა * * * —V გადაჯაგუფი მხარე (ხეცურები დახვესურეთი—დასასრული) ა. შახბერისა. —VI შინაური მიმოსილვა. —VII ხელმოწერის მკვლელები. —VIII განცხადება.

დღეს, პარასკევს, დანიშნულია ძალაქის რჩევის სხდომა.

დღეს, საღამოს რვა საათზე, არის მეჩვიდმეტე სხდომა „მეფის-ტყაოსანის“ რედაქციისა. წასრული სხდომის ანგარიში ადგილის უქონლობისა გამო დღევანდელს 18-ში არ იბეჭდება.

ღიდი მთავრის ძველად ნამესტნიკის თანაშემწის დამტკიცებით, წელს ქვემო მოყვანილ ადგილების გამოჯენა იქნება:

- ა) თბილისის გუბერნიისაში 1) დუშეთის მაზრაში: ა) გამოჯენა: შილანთ-კარში, მცხვარში, შამიაში და სხვა ადგილებისა, რომელნიც მდებარეობს მდინარის ტეზის-ხევისა და მსანის მარცხენა მხრით, ჩრდილოეთით სოფ. ილტოზილამ; ბ) ბა-

ადგილად მიაღწევს აღმზრდელითა ზნობითადს საგანსა, ვიდრე ფილოსოფიური ვრცელი ტრაქტატი რომლისამე სუტ-მეცნიერისა...

სწორედ მოსწრებულ დროზედ იყო წაკითხული ეს ჩინებული საკითხავი; სწორედ დროზედ გაისმა მილოლიონჯერ განმეორებული მოწოდება მამულის-შეილთა ძმობისა და ერთობისადმი; მოწოდება რათა დაევიწყოთ პიროვნული ინტერესები საზოგადო სარგებლობისათვის, ესდევნათ ყველამ თითოსი და თითომ ყველასი სენი...

მნახოთ, როგორ ასრულებს ამ მოწოდებას ჩვენი საზოგადოება ბანკის გამგეობის თავმჯდომარის ამორჩევის დროს...

ერთი მოწინააღმდეგე შენიშნა აკაკის. ის სწუხს საქართველოს მოუხსენებლობაზე მსოფლიო ისტორიაში და მიზეზად სთვლის ქართველთ ხალხის ტომთა სხვა-და-სხვა სახელებით წოდებას. არა, ბატონო. საქართველოს მოხსენება არ აკლია, ნამეტურ აღმოსავლეთის ავტორთაგან დაწერილთა ისტორიებში და თქვენ თუ იმას ჩივით, რომ მეროპიელ ისტორიკოსებისაგან ვერ არის ჯერ-ჯერობით ღირსეულად მოხსენებული სა-

ხალეთის საერთო ადგილების გაყოფა და გ) გაყოფის სისრულეში მოყენა: ბალჭაიურში, ლოროვანში, პრეტეში და შაოვრისში და სასამართლოს გარდაწყვეტილების სისრულეში მოყენა შესახებ მხალ-ტბა-ძინდას, მკილის-ჯერისა და სხვ., ამ ადგილებისვე გაყოფით.

2) თიანეთის მაზრაში: ა) გაზომვა სოფ. ახმეტას ადგილებისა მდინ. სტორის და არქუანოს, აგრეთვე შიონეთზედ ჩრდილოეთით და მდ. იორის, არაგვის და შშავის შორის მდებარე ადგილებისა, ბ) გამოჯენა: ბატრიონის, მთხ-თვალის, ხორბალოს, შიონეთი, ახმეტასი და მატანო-მარლილის ადგილებისა.

3) თელავის მაზრაში: ა) გაყოფა: ბარდის-უბნის ტყისა და იქვე პანლოში დარჩენილ საერთო ტყიან ადგილებისა, ბ) სისრულეში მოყენა:

1) თანხმობით გაყოფისა თაფ. ლეონიძის ადგილებისა: ძონდოლის და შისის-ხევისა და 2) სასამართლოს გარდაწყვეტილებისა: ხორხელში, შიოქნიანში და ალმათში და გ) გამოჯენის გაგრძელება: მანჩაძისში და ზავაშისში;

4) გორის მაზრაში: ა) გამოჯენა: შინცვისში და ზღუდერში, საციცოპნოს საერთო ადგილებისა, კრბონში და ძარაღეთში სამირაჯიბო ადგილებისა და საბაშიოდამ აღმოსავლეთით მდებარე ადგილებისა: ბიჯნარე, შთხევი, ზეკოდი, ზიკდისი და სხვ., ბ) გაყოფა ადგილებისა: ახალქალაქის, ახალციხის, სხირეთის, მრთაწმინდასი, ბუდაღეთისა, მრბეთის, ზემო და ქვემო-სობისი და გ) სასამართლოს გარდაწყვეტილების სისრულეში მოყენა.

5) თბილისის მაზრაში: ა) გაყოფა

ქართველოს სამხატური კაცობრიობის წინაშე—ამას იმდენი შემაწყნარებელი მიზეზი აქვს, რამდენიც თქვენგან მოხსენებულს და კათედრილამ აღიარებულს იმერლების ცულლუტობას... მოვა დრო, და ეს დრო უკვე კარებთან დგას, როდესაც ყველა ისტორიკოსი აღიარებენ ერთი ფრანცუზის მეცნიერისაგან წარმოთქმულს ჰემარიტებას ჩვენს გამოვლზე:

„საქართველო და ქართველები ქრისტიანობისა და ცივილიზაციის მოწინავე ლამქარია (აენგარდ) აზიამო“ (იხ. პარიკის სამეფო აკადემიის შემუშავებული, 1822 წლ. ტომი მე-VI).

და თუ ეს ჰემარიტება არ არის ყველასაგან აღიარებული, ეს იმის ბრალია, რომ ჩვენ-და-სასიცხვოდ ჩვენ თვითონ არ ვაქცევთ ჯეროვანს ყურადღებას ჩვენი მამულის სახელოვან ისტორიასა. სანამ ამ ნაკლულევენებას არ შევავსებთ, სანამ საშუალებას არ აღმოუჩენთ მკოდნე პირთა ჩვენის ისტორიის და ეტნოგრაფიის შემუშავებისათვის, მანამ რამდენიც უნდა ვიძახოთ პოეტთან ერთად

ჩვენი ივერი, მშვენიერი, არს სისხლის

ადგილებისა: ბლდანის, მარია-ჯერის, შათრის სალანლურისა, სამორეთის და მალაია-ლიპის და ლუმინისის ცარიელი ადგილებისა; ბ) გაყოფის სისრულეში მოყენა ჩხიკვეთაში, მაწიანში და სასამართლოს გარდაწყვეტილების—სამხლერის საღო მულობელობაზედ ნორიოს ადგილებისა და საგურამო-ბლდანის ტყის შორის და ნორიოს ნაჭერის და გ) გაზომვა სახნაფ-სათესი და საბალო ადგილებისა სოფ. მაშლოვანში.

6) ბორჯომის მაზრაში: ა) იმ ადგილების გამოჯენა, რომელიც მდებარეობს აღმოსავლეთით ძარასანის გზამილ სამოვარ ადგილებილამ, ჩრდილოეთით მდ. ძამენკა, სამხრეთით—ალექსანდრპოლის მაზრა და აღმოსავლეთით უკვე გამოჯენული ადგილები: მარცის და სინანის; ბ) ადგილების გაყოფა: ბოლნის-ძაპანაკტი, შიშთიყულადის, აბლაბლას, შაბაბლას და ჯაფარლოს, ღიდი-მულანლოს, ღიდი-შულავერის, სარაქლოს, ძოშაშილისა, ჩალოს, ლილიას, ახმედლის, მახსრაგანის და შურტლიარისა, გ) იმ ადგილების სიგრცეს ცნობაში მოყენა, რომელიც მიეკუთნება ნადელოთ სოფლის შიხილ-აჯლის სახელმწიფო გლეხებს; დ) გაყოფის (სისრულეში მოყენა: არღვისა და ბრდზარის ადგილებისა და სასამართლოს გარდაწყვეტილებისა სარიბეჟანის, შახარალოს, გამოლმასი, საკრისის, პატარა შულავერის და ილმაზლის ადგილებისა, აგრეთვე გამოჯენის სრულებით გათავება ხულოუტში და შითარეთში და 3) გაზომვის გაგრძელება წითელ ხიდთან და ბორჩალოში მდებარე ადგილებისა.

7) სიღნაღის მაზრაში: ა) გამოჯენა: ძალაქის სიღნაღისა, ბაკურციხის,

გმირთა აკლადში, გულთ საკლავი და საკლავლო, მაინც არ ვინ დაგვიჯერებს, მაინც ამას გვეტყვიან: „შინ ხართ, ქართველნი, სადა ყრინხართო?“ და როდესაც კი ისტორიისაგან დამტკიცებულს და მეცნიერების სხივით მოთენილს და ნაკურთხს ფაქტებს ცხვირში ამოვქრავთ ამ ეპებატონებს, მაშინ ვერ დაგვიგმობენ ასე ჩვენს ეროვნობას, ენას და სხვათა...

მაშ, დარბაისელნი იმერლებო, შეეწიეთ ბროსეს პრემიის (ისტორიულ და ეტნოგრაფიულ თხზულებათათვის) დაფუძნებას თქვენი ჯიბითაც და ბანკისაგან საზოგადო საჭიროებათათვის გადადებულ ფულითაც! შეეწიეთ და დაფუძნეთ და მითი ერთხელ კიდევ დამტკიცეთ შეფეშერლისაგან თქმული თქვენზედ:

ყარდიხნი არიან იქნენ მტკრთა მიმცეში რისხვის!

მელანის, შოკელის და ბურჯანის ადგილებსა.

ჭუთასის გუბერნიაში

1) ჭუთასის მარჯვენა: გამოიჯენის გაგრძელება შონეთში, ჩხენში და სუცხეთში და გამოიჯენა: ნაბოსლებში და ბუეთში.

2) მარჯვენის მარჯვენა: ბურიანთის ადგილების გამოიჯენის გაგრძელება და გამოიჯენა იმ ადგილების, რომელნიც მდებარეობს დასავლეთით ქართხის და ბაღდადის გამოიჯენულ ადგილებიდან, განსაკუთრებით მალლობების.

3) შორაშნის მარჯვენა: ა) გაზომვა ხახოულაში, რომელიც მდებარეობს მდ. შირილასთან, და საჩხვიძელში, და ბ) სასამართლოს გარდაწყვეტილების ძისრულოში მოყვანა და საერთო ადგილების გაყოფა: ბოდოგანში, სალორიაში და ბუშათში.

4) შუგდილის მარჯვენა: ა) ტრიგონომეტრიული სქემის შედგენა (აზომვა), ერთ დიუმში 100 საფენი, — დაბა ადგილების და მალლობების; ბ) ზენის და ხეთის ადგილების გამოიჯენის გაგრძელება და გაზომვა; გ) ბირცხის აზომვა და მისი გაყოფა მონაწილეებს შორის; დ) აბასთუმის და სხვ. ადგილების გაზომვა, ხოლო ამ მუშაობის გათავების შემდეგ გაიმიჯნება და აზომვება წაიმი, ძულის-ძარი, მბუჯი და ხორგა.

5) სენაკის მარჯვენა: ა) პატარა-ჭალადის გამოიჯენის გაგრძელება; ბ) ტრიგონომეტრიული, დიუმში 100 საფ., სქემის შედგენა და გაზომვა: ტურჩას, მკის, მკელათის, სარბების, ახალი და ძველი-სენაკისა, და ამის გათავების შემდეგ იმავე ადგილების გამოიჯენა.

რუსეთი

— მალაქ მილნოლამ იწერებინა, რომ იქ დაუტუსადებიათ ვიდაც რვა განათლებული კაცი, ამბობენ, ამ დაუტუსადების მიზეზი ის არის, რომ ისინი სოციალისტების დასველებიანო. ამათ რიცხვში არიან: ერთი ადვოკატი, გვარად შოსტაკოვსკი, მემამულე ღროსსი, წიგნის ვაჭარი მოლოკი, სამბირიდან ახლად დაბრუნებული ინჟინერი ზენგლოვიჩი და ორი მუსულმანი ქალი უმაღლეს საქალბო სასწავლებლისა.

— ერთი რუსული გაზეთი ამბობს, რომ სახალხო სკოლების მასწავლებლების გაჭირვებულმა მდგომარეობამ მიიქცია ყურადღება სახალხო განათლების ახალი მინისტრისა და ამათი მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად ახალმა მინისტრმა დანიშნა კამისია, რომელმაც გადაწყვიტა დაადგინონ სახალხო სკოლების მასწავლებლებისთვის ემერიტალური კასნები.

ბანსხალბანი

უნივერსიტეტის სტუდენტს

ქსურს ზაფხულის განმავლობაში ბძლიოს გაკვეთილები გიმნაზიის კურსიდან. თანახმაა სოფელშიაც წავიდეს.

მსურველს შეუძლიან „დროების“ რედაქციას მიმართოს. (5—1)

მიუხედავად იმისა, რომ ბაყი მონაქა, სქანელი გაიყვანა ისევე იმ ფასად, როგორც წინეთ იყო: გონგო-ჩაი 1 მ. 5 კ. და 1 მ. 10 კ.; სუკეთესო მინიგი 1 მ. 20 კ. და 1 მ. 40 კ.; მშენიერი კასიუ 1 მ. 60 კ. და 1 მ. 80 კ. ძრეულ ვარგი ჩაი 2 მ. გირვანჭა უქალადლო.

ინგლისური რეკლავები 4 მ.—40 მანეთადან და თოფები 20—200 მანეთადან. **ნგზლის მალაზიაში** სასაგენტო ხარისხის უნაგრების გასასყიდვად, ჯონსის კლიტებისა, შოკლადისა და ექსტრაქტისა კაკო ფრანს რომელთაც დამსახურეს ზარბის მსოფლიო გამოიჯენაზე. ოქროს მენდალი. გირვანჭა არმატიული ჩაისა ლამაზი ჩაინიგით 1 მ. 65 კ. და სულ სუკეთესო 2 მ. 30 კ. ვაჭრები მოიგებენ, თუ იყიდის ზღამათ ინგლისის მადსა შა. მთელი კოსტიუმი 15 მ. სუკეთესი კანჭუტები 60 კ. ერთი გირვანჭა. 100—54

დასიძვის ღროს ინგლისის მადსა შაში იყიდება შარვლები 4 მან-დამ. თელი ტანთ-საცმელი 14 მან., ტრიკო და პარუსინა 75 მაურადამ არშ. ახალი სისტემის თოფები 1,560 და 100 მან. რევოლველები 4 მან.—40მ-დი ქუდები და შლაპები თითო მანეთად უნაგრები 3 მ-დამ; კონიაკი 1 ხარისხის 2 მან. ბოთლი, ძველი პორტკენი და ხერსი 1 მან. 40 კ. შამპანის ღვინო 3 მან. კამფეტები 35 კ-დამ გირვ.: შუკოლადი 1 მან. 20 კ. გირვ. და ჩაი უქალადლოთ 1 მან 60 კ. უკეთესი მოსკოვი 2 მ. 20 კ-ნი ქალადლოთ.

მიქვე მრავალი ტანტები, ფოდნოები, კლიტები, დანები, კოვზები, კალმები, ქალადლი, კლიონკა, საურველი, ჩოთქები, ჭურჭლები, სტაქნები, მურაბები, და 16. 30 პროცენტით რაფათ ვინემ სხვაგან. (15—9)

ლონდონის მალაზია

მრეენის მოედანზე № 2, კომმერციული ბანკის ქვეშ, დაარსებულია წმინდა ძახტის და ჩინეთის პირველი მოწვევის ჩაის გასაყიდველად და საუკეთესო ინგლისის საქონლებისა, მაგალითად: თოფების, რეკლავებისა, ბოქლომთა, ტაბაკების (ფოდნო) კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩაიე, ტიქების, მოკოლადის, კაკაოს, გემრიელი სუკრის ერობი, სასურნებლის, საპონის, ცხვირ-სახოცების, შჩოთკი წინდების, ჩულქების, კარანაშების, რკინის კალმების და სხვ... (100—56)

თფილისის ქალბის

გაგომოსაგან.

თფილისის მალაზის გაგომობა

ამით აცხადებს სუფოკლათად, რომ რადგან ცხენის გადასასადის მომკრები მეიჯანდრენი თფილისის მერე გილდის ვაჭარი მარტირის ნუნუფაროვი და ალექსანდროპოლის ვაჭარი სიმონ მატინოვი ამ საქმიდან გადაყენებულნი არიან, ამის გამო ამა მისის 12-ს, გამკეობის თანადსწრებით, იქნება ვაჭრობა ამ იჯარის გაცემად.

დაწერილებით ზირობების შეტეობა მსურველს შეუძლიან ქალბის გამკეობის განტყვარაში მუდამ დღე დღის 10 საათიდან შუადღემდე, გარდა უქმ დღეების და სხვ. სასულმწიფო დღესასწაულებისა.

სანამ მოიჯანდრე აღმოჩნდება და ეს სავანი იჯარით გაიტყვა, ცხენების ზე-

ტროსები ვალდებული არიან, რომ სკედრი გადასასადი ქსურს და ზირ უმრავალი (განკეობაში) წინასწარ წონ. (3—2)

ლონდონის მალაზია

გონის ქვემ დაარსებულია ნამდვილი ჩაინგასასყიდვად პირველი შოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფების, რეკლავებისა, კლიტებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვზებისა, ჩაინიგებისა, შოკლადისა, კაკაოსი, დუბებისა, საპონისა, შჩოკებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქალადისა, კარანაშებისა, კალმებისა, უნაგრებისა, სუკრისისა (გემრიელი კლეშევისი ზეთისა) და სხვ. სასაგენტო მალაზიის მოსახურავებს გასასყიდვად განიეტების და ბატკურის და კამ. მურაბისა, აგრეთვე ჩულქებისა და წინდებისა ნოტინგამიდან. ნამდვილი ჭაჩანს იგარები. (100—56)

ანგარიში

ზვანჭვარის გამსესსებულ-შემხსნეული ამხანაგობისა 1880 წლის 1 ანგარს 1880 წლის იყო;

შემოსავალი:	მან.	კა.
წილის ფული	9318	90
სასარგებლოდ შემოტანილი	459	—
სათადარიგო თანხა	159	91
წმინდა მოგება	828	67
სულ	10,766	48

გასავალი:	მან.	კა.
მამსესხებელი	7,904	—
ნაღდი ფული კასაში	2,862	48
სულ	10,766	48

1880

შემოსავალი:	მან.	კა.
წილადი ფული	852	99
სარგებელი დაჭერილი	—	—
გასესხების ან ახლის	—	—
ვადის მიცემის დროს	1,301	15
ჯარაბა	141	66
დაბრუნებული სესხები	17,461	—
სასარგებლოდ შემოტანილი	386	—
სათადარიგო თანხა	83	—
სხვა-და-სხვა შემოა ავალი	18	65
სულ	20,244	45

წელში.

გასავალი:	მან.	კა.
წილადი ფული	572	20
მოგება 1879 წლის წილადებზე	511	41
მასესხებელი	20,635	—
სარგებელი დაბრუნებული ვადაზე წინ გარდახდილი სესხისა	33	48
სასარგებლოდ შემოტანილი	345	—
სარგებელი სასარგებლოდ შემოტანილისათვის	35	17
სამმართველოს ხარჯი	20	—
სხვა-და-სხვა გასავალი	24	25
აღებ-მიცემობის გასავალი	272	01
სულ	22,448	52

1 ანგარს 1881

შემოსავალი:	მან.	კა.
წილადი ფული	9,599	69
სასარგებლოდ შემოტანილი	500	—
სათადარიგო თანხა	242	91
წმინდა მოგება	1,393	81
სულ	11,736	41

წელს არის:

გასავალი:	მან.	კა.
მასესხებელი	11,078	—
ნაღდი ფული კასაში	658	41
სულ	11,736	41

თ. კასტანტინე ყიფიანი.
ს. ვოცინიძე.
ჩინსიძე მკვნიძე.
(3—1)